Konserniohjaus-osasto / Hallintoyksikkö
Pekka Sinkkilä

18.5.2016

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista sekä valtion yhteisten tieto- ja viestintäteknisten palvelujen järjestämisestä annetun lain muuttamisesta, HE 59/2016

Liikenne- ja viestintäministeriö suhtautuu erittäin myönteisesti kansallisen palveluarkkitehtuurin tavoitteisiin ja siihen, että ohjelman käytäntöön pano on edennyt ripeästi ja määrätietoisesti. Tuloksien ja vaikuttavuuksien pitäisi olla suhteellisen nopeastikin arvioitavissa ja ministeriö toivoo, että ohjelman seurannasta ja arvioinnista muodostuisi systemaattinen jatkuva kokonaisuus, jonka pohjalta kansallisen palveluarkkitehtuurin kehittämistä ohjattaisiin.

Kansallinen palveluarkkitehtuuri on laaja, kompleksinen ja laajuudessaan vaikeastikin hahmotettava kokonaisuus. KaPA-ohjelman tuoreessa ja ansiokkaassa arvioinnissa todetaankin, että ohjelmaan on kohdistunut osittain epärealistisia käsityksiä ja odotuksia:

”KaPA:an on kohdistunut voimakkaita odotuksia ohjelman alusta alkaen. Vaikka ohjelman tuotokset ovat täsmentyneet käyttöönottojen ja viestinnän myötä, on edelleen suuri vaara, että keskeisten sidosryhmien odotukset KaPA:lle ovat epärealistisia. KaPA:ssa luodaan edellytyksiä, mutta KaPA-ohjelma ei itsessään ja yksinään paranna prosesseja tai asiakaskokemusta eikä luo yhtään uutta sähköistä palvelua kansalaisille tai yrityksille.”

Samoin arvioinnista voi päätellä, että KaPA-kokonaisuus ei ole kaikin osin riittävästi hahmottunut eri sidosryhmissä. Tästä syystä on perusteltua korostaa sitä, että KaPA-palvelut siihen liittyvine toimintamalleineen ovat vain alustapalveluita, joiden pohjalta eri toimijat yhteistyössä voivat kehittää palveluita tuottamaan todellista lisäarvoa. Olennaista on, että alustapalvelut muodostavat joustavan kokonaisuuden, jonka pohjalle voidaan rakentaa käyttäjälähtöisiä, kustannustehokkaita sekä ketteriä palveluita sekä palvelumalleja.

KaPA-lakiehdotuksessa on kattavasti määritelty palvelukokonaisuuteen liittyviä oikeudellisia kysymyksiä sekä eri osapuolten oikeuksia ja velvollisuuksia palvelukokonaisuuteen liittyen. Lievä huoli on kuitenkin siitä, että synnyttääkö lakiehdotus käytännön tasolla tarpeettoman jäykkiä rakenteita ja toimintamalleja, jotka voivat hankaloittaa ketterien ja innovatiivisten palveluketjujen kehittymistä nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Tästä syystä lain täytäntöönpanossa pitäisi kiinnittää erityistä huomiota arviointeihin ja

Liikenne- ja viestintäministeriö
Käyntiosoite
Eteläesplanadi 16
(kirjaamo)
Helsinki
Postiosoite
PL 31
00023 Valtioneuvosto
Puhelin
029516001
www.lvm.fi
etunimi.sukunimi@lvm.fi
kirjaamo@lvm.fi

tarvittaessa korjausmekanismeihin, joilla voidaan parhaiten tukea kansallisen palvelu-arkkitehtuurin varsinaisia tavoitteita:

• Yksinkertaistaa ja helpottaa kansalaisten, yritysten ja yhteisöjen asiointia viranomaisten kanssa ja tehdä siitä turvallisempaa
• Edistää julkisen hallinnon avoimuutta ja parantaa julkisen hallinnon palvelujen laatua
• Mahdollistaa sähköisten palvelujen kustannustehokkuus
• Parantaa tietojen yhteiskäyttöä ja tietojärjestelmien yhteentoimivuutta
• Edistää yritysten mahdollisuuksia hyödyntää julkisen hallinnon tietovarantoja ja palveluja
• Tukea kansantaloutta tehostamalla julkista hallintoa ja luomalla uusia liiketoiminta-mahdollisuuksia yksityiselle sektorille.

Tavoitteista vallinnee laaja yksimielisyys ja niihin voidaan päästä vain eri osapuolten tiiviillä yhteistoiminnalla ja sitoutumisella. Tästä syystä olisi toivottavaa, että jatkossakin palvelukokonaisuuden ohjaus, kehittäminen ja säätely toteutuisivat riittävän laajapohjaisesti.

Helsingissä 18.5.2016

Pekka Sinkkilä
Liikenne- ja viestintäministeriö